

prælibati pontifices unoquoque quasi mente præ-
senti corpore vita, non ut debuissent scribere cu-
rari, cum nec idoneus vetustatis eloquentiæ fu-
rim, sed rusticitatis insipientiæ errore perhasus.

Unde proculius ad cunctorum fidelium pedes in-
cens, humiliter postulo ne meis sermonibus indigne-
miam.

ANNO DOMINI DCCXXLVII.

SERGIUS PAPA II.

NOTITIA HISTORICA.

(Mansi, Concillorum amplissima Collectio.)

Sergius (a) natione Romanus, ex patre Sergio B
regionis quartæ, sedit annos tres.

Hinc cum illustri editus a matre fuisset, castis
nutrimentis, eum erudire ingenti cœpit cum studio,
ut nihil obscenarum vel libidinis ab eo quisquam audi-
re aut videre posset : puerilia, oblectamenta contem-
nere non verebatur : ita ut actibus pollere videretur
piis ab omnibus, et moribus clarescere majorum
cœperit nobilitatem, puris munitus instructusque ma-
ternis monitis.

Igitur mater exultabat quotidie, et omnipotenti
Deo gratias referebat alacriter, qui talem sibi su-
perno prolem concessisset auxilio. Duodecimo qui-
dem ætatis suæ anno obiit mater ejus, migravitque
ad Dominum : qui relictus a matre (pater jam olim
luce carnerat) cum suis morabatur in parentum æde
fratribus.

Eodem tempore urbis Romæ primatum gerebat
ecclésiæ Leo III papa benedictus atque præcipuus,
qui generositatem hujus præclari pueri reminiscens,
ac parentum ejus nobilitatem recolens, ad suam
eum jussit magno cum amore duci præsentiam. Ita-
que cum adductus fuisset, hilari vultu eum sere-
naque mente contemplari cœpit, et suo supra mo-
dum placuit animo. Tunc præsul eum scholæ can-
torum ad erudiendum communibus tradidit litteris,
et ut mellifluis instrueretur cantilenæ melodiis.

Insignis idem et solertissimus puer celeriter omne
literalis disciplinæ sumpsit ingenium, ut omnes
ipsi præcelleret scholæ puerulos. His optimus au-
ditis pontifex inexplebili replebatur quotidie gau-
dio pro pueritiæ ejus benignis profectibus. Tunc

(a) *Sergius*. Post obitum Gregorii IV, Joannes dia-
conus violenter sedem occuparat, sed cum schisma-
ticum ab ea legitime deposuissent, communi consensu
electus est Sergius, ejus nominis secundus, quarto
idus Februarii, anno Domini 844. Nomen quod habuit
ante pontificatum, nequaquam, ut fabulantur recen-
tiores historici, immutavit. Accidit in Sergio tertio
quod per calumniam huic pontifici impingunt. Ille
enim vocabatur Petrus, et postea se Sergium II
nominavit, non ob aliquam nominis turpitudinem,
sed reverentiæ causa. Putabat enim indignum se
vocari illo nomine quo Christus primum apostolicæ
sedis pontificem principem apostolorum ex Simone

acolythum in sancta constituit Romana Ecclesiâ. Vi-
cesimo autem pontificatus sui anno cum decessisset
officio, Romanæ sacerdotium Stephanus suscepit
Ecclesiæ, quem etiam ipse amplo tum cordis diffi-
gebat affectu. Et cum eum strenui in divinis Scri-
pturis nobiliter contemplaretur velocem, protinus
illi subdiaconatus concessit officium. Parvoque tem-
pore post episcopatus sui administratum regimen,
Ecclesiæ gubernacula Paschalis suscepit. A quo
idem vir per omnia prudentissimus, vita certifi-
tione, moribusque adornatus, tituli beati Silvestri
confessoris atque pontificis presbyter consecratur ;
qui super omnes misericordia, studio, vigilantia
atque omnibus optimis institutionibus claruit. Pa-
schale vero defuncto præsulatus culmen accepit
Eugenius. Igitur in pontificio cum tribus perdurasset
ipse Eugenius annis, Valentinus sedis ipsius ponti-
fex consecratur : cujus post castam Ecclesiæ apicem
suscepit Gregorius. A quo cum diligentius prædi-
ctus vir amaretur, archipresbyterum eum in sancta
ordinavit Ecclesia.

Qui vero cum per sexdecim solertissime guber-
nasset Ecclesiam annos, ad extrema ductus occu-
bit. Tunc vero, cum proceres, et Romanæ urbis
optimates, universusque Ecclesiæ populus pro eli-
gendo pontifice in unum coissent, atque alius de
alio, ut fieri solet in talibus, conclamaret, subito
per Dei providentiæ divino nutu compuncti, de-
antefati Sergii archipresbyteri religione diligentius
confabulari cœperunt, ut omnes conclamarent quia
dignus esset pontificatus adipisci regimen.

Firmatoque in eundem virum consilio unusquis-
que Petrum nominavit. Primus post Petrum apostolorum
sibi nomen immutavit quidem Octavianus Alberici
patriæ filius, qui vocatus est Joannes XI. Unde
commentum esse patet, quod alunt recentiores histo-
rici, Sergium prius Os porci appellatum, ob nominis
turpitudinem primum se aliter appellari voluisse,
nomenque aliud imposuisse. Hujus temporibus con-
tingit admiranda in omnium scriptorum genere cele-
brata victoria contra sacrilegos et impudicos Sara-
cenos, infame tributum exigentes, obienta auxilio
sancti Jacobi, qui omnibus perspicuus, ut regi per
visionem pollicitus erat, ante aciem adversus harba-
ros dimicare est visus. Sey. Bin.

que in sua reversus est. Tunc repente diaconus A. quidam ipsius Ecclesie Joannes in tantum amentie rupit atque insanix, ut, persuaso quodam satis imperito et agresti populo, collecta turbulentorum et seditionum manu, in patriarchium Lateranense, per vim fractis januis, cum bellicis telis ingrederetur, legis et ordinis traditionem transgressus. Quo ex facto omnes qui intra patriarchii moenia aderant stupore et metu repleti sunt, Igitur cum per unius horæ momentum cum eo illa perdurasset ignobilis populi coitio, timore correpta, eo relicto, nusquam comparuit. Quibus ita gestis omnes Quirium principes indignati sunt, et communi consilio universi pariter in basilica beati Martini confessoris atque pontificis celeri cursu magnoque equitatu sunt congregati, et eundem archipresbyterum Sergium in omnibus probatissimum virtutibus virum, de quo superius memoriam fecimus, extrahentes de ecclesia, magno cum honore magnaque populi comitante caetera, amplisque resonantibus laudibus cum hymnis et canticis spiritualibus in patriarchium Lateranense electus atque perductus est. Eodem vero die tanta nix in urbe effusa est, ut omnibus candidata carneretur. Quod multi gaudii dicebant et claritatis esse indicium.

Prædictum vero Joannem diaconum de patriarchio magna cum turpitudine hujus Romanæ urbis principes expulerunt, et arcibus in claustra sub cautela trudi præceperunt, pro ipsius tanta temeritate, et impia, et dira presumptione, quam sæpe fatus Joannes diaconus ausus est perpetrare. Quæ etiam concilio antistitem principes damnare, suoque voluerunt privari honore. Nec non et alii ensibus membratim eum dilaniare ac interimere voluerunt. Sed hoc fieri benignus et solertissimus Sergius præsul prohibuit, nolens malum pro malo secundum evangelicam cuiquam reddere vocem (Rom. xii).

Tunc demum exsultantibus omnibus sacerdotibus, proceribus et optimatibus, omnibusque Ecclesie populis, idem sanctissimus vir in apostolica beati Petri sacratissima sede ordinatus consecratusque est pontifex.

Erat enim origine insignis, fide purus, prædicatione liberior, Deo humilis, hominibus clarus, vultu alacris, mente alacrior, ecclesiarum gubernator, plebium cultor, pauperum fautor, viduarum tegmen et consolator, indigentium largitor, dispersorum congregator et conservator, inanium sæculariumque rerum contemptor, solius sapientiæ divitiarum avidus et amator. Hujus sacratissimæ consecrationis cum ad aures invictissimi Augusti Lotharii rumor pervenisset imperatoris, Drogonem videlicet Metensis Ecclesie archiepiscopum cum excellentissimo

(a) Lotharius Drogonem cum filio Ludovico Romam misit. Qua de causa illud factum fuerit, Addo Viennensis anno 841 his verbis enarrat: « Lotharius filium suum Ludovicum, quem in Italia regem fecerat, ut imperatoris nomen sortiretur, per Drogonem patrum Romam misit. Cui Sergius, jam tunc pontifex, coronam imposuit, et acclamante universo popu-

Ludovico filio suo, magno eam Francorum extendit: Romam direxit (a): cum quibus etiam archiepiscopos pluresque episcopos, abbates et comites proficisci præcepit. Ipsi vero a quo, in oras Bononiæ civitatis, cum belligeris, suis exercitibus sunt ingressi, tantas caedes tantasque strages in populo peregerunt, ut qui per urbes et agros erant, tyrannica crudelitate perterriti, relictis propriis locis, per loca abdita et latobras se absconderent. Cum vero hæc per omnem locum, singulasque per turbes, atque vicos et agros sæva, operarentur nequitia, ad portem pervenerunt Capellæ. Tantaque erat tunc coeli serenitas, ut toto in aere nubes aut pluvie signum quisquam videre non potuisset: subito vero atrarum non modica densitas nubium facta est, nimbosque procellis et coruscationibus circumdati, quidam de primariis Drogonis consiliariis fulminis actu percussi ac interempti sunt.

Hoc videntes horribile signum, nimio omnes timore Franci correpti sunt. Sed nullatenus mentis ferocitatem deponentes, atroci voluntate ad Urbem velociter properabant.

Quorum adventum antedictus beatissimus papa Sergius fieri propius cum cognovisset, in eius excellentissimi Ludovici regis occursum universos iudices ad fere novem millia ab hac Romana urbe direxit.

Quem cum signis et magnis resonantibus laudibus susceperunt. Et dum Urbi pene unius milliarium spatium appropinquasset, universas militiae scholas una eum patronis direxit, dignas nobilissimo regi laudes omnes capentes, aliosque militiae doctissimos Græcos imperatorias laudes decantantes, cum dulcisonis eandem laudem, vocibus ipsam regem gloriose susceperunt.

Obviam illi ejus Sacrotitas dirigens venerandas cruce, item signa, sicut mos est imperatorum aut regum suscipere, ita eum cum ingenti honore suscipi fecit. Ipse vero Ludovicus rex qua hora sibi sacratissimas cruce ac signa obviam advenisse conspexit, alegris factus valde lætatus est. Tunc suo universo cum populo omnibus Romanis iudicibus ac scholis antecedentibus, ad beatum Petrum studuit properare.

Quem ante dictus almicus pontifex, in gradibus ipsius apostolicæ aulae eundem regem in ipso die Dominico post Pentecosten suo cum clero expectavit. Conjungente vero eodem rege, universaque gradus ejusdem sacratissimæ beati Petri ecclesie ascendente, ad prænominatam propinquavit pontificem, qui in atrio super gradus juxta fores ecclesie cum universo clero et populo Romano assistebat. Tunc mutuo sese complectentes tenuit idem

lo, imperator et Augustus est salutatus. Ex quibus impudentia Sigeberti schismatici redarguitur, dum in gratiam imperatoris schismatici, cui inhaesit, pro libitu animi sui, scribit Ludovicum a Lothario Romam missum fuisse ad confirmandum electionem pontificis Sergii. Sev. Bin.

Ludovicus rex dextram antedicti pontificis, et in interioribus ingressi atrium ad portas pervenerunt argenteas. In quo atrio unus de exercitu a dæmonio arreptus in conspectu Francorum omnium valde vexatus est. Tunc almicus præsul claudi faciens omnes januas beati Petri, atque serari præcepit, et regi sancto Spiritu admonente sic dixit : Si pura mente et sincera voluntate, et pro salute reipublicæ, ac totius orbis, hujusque Ecclesiæ, huc advenisti, has mea ingredi januas jussione : sin aliter nec per me, nec per meam concessionem istæ tibi portæ aperientur.

Statim rex illi respondens dixit, quod nullo maligno animo aut aliqua pravitare, vel malo ingenio advenisset. Tunc eodem præsule præcipiente, appositis manibus prædictas januas patefecerunt. Et ita in eandem venerandam aulam beati Petri ingressi sunt laudem Deo, et ejus excellentiæ decantantes, universus clerus, et cuncti religiosi Dei famuli extensa voce acclamantes : *Benedictus qui venit in nomine Domini*, et cætera. Sicque cum eodem pontifice ipse rex simulque omnes episcopi, abbates et judices, et universi Franci qui cum eo advenerant, ad confessionem beati Petri appropinquantes, seseque pronos ibidem prosternentes, Deo nostro omnipotenti et eidem apostolorum principi gratias reddiderunt. Et data a prædicto almo pontifice super populum oratione, ab ecclesia pariter omnes egressi sunt. Postea vero continuis diebus sequentibus omnia suburbana pestifera devastatione compresserunt, agrosque, et segetes, atque prata quasi fulmineo impetu, decerpserunt. Dum hæc gerebantur, ipse a Deo protectus pontifex a quibusdam auditit quod in hanc famosissimam urbem hospitalitatis causa introire voluissent, sed manibus clausisque portis ut fieret minime concessit.

Domini vero die sequente in eadem principis apostolorum basilica omnes archiepiscopi, et cuncti abbates, et omnes qui cum eo venerant Franci sunt congregati, omnesque pariter Romanorum nobiles et præclari. Tunc almicus pontifex manibus suis ipsam (a) Ludovicum Lotharii imperatoris filium oleo sancto perungens, regali ac pretiosissima coronavit corona, regemque Longobardis præfecit. Cui regalem tribuens gladium, illic eo subcingi jussit. Deinde missarum celebritate finita, ab ecclesia omnes cum rege latentes regressi sunt. Deinceps vero per dies singulos conflictum novi certaminis cum sanctissimo præstule, omnibusque episcopis, et optimatibus nostris, atque proceribus ipse Drogo archiepiscopus Metensis Ecclesiæ, de quo superius

(a) Ludovicum oleo sancto perungens, regali coronavit corona; regemque Longobardis præfecit. Ludovicum non regem Longobardorum, sed imperatorem Romæ creatum et coronatum esse, plurium scriptorum testimonio constat. Hoc unicum controversitur, an petenti coronam imperii Sergius, vel potius Leo IV, imposuerit. Leo Ostiensis in Chronico, Ado Viennensis loco supradicto, et diplomata quædam apud Sigonium, de Regno Italiæ libro primo, annum primum Ludovici imperatoris referunt ad tempora Sergii pa-

memoriam fecimus, commovebat, tam ipse quam omnes archiepiscopi et episcopi, qui cum eo contra hanc universalem et caput cunctarum Ecclesiarum Dei sine metropolitani concessione atque vocatione convenerunt, id est Gregorius archiepiscopus Ecclesiæ Ravennensis, et Angilbertus archiepiscopus Ecclesiæ Mediolanensis, Joseph episcopus Ecclesiæ Eporediensis, Agnus episcopus Ecclesiæ Veronensis, Almaricus Ecclesiæ Camensis episcopus, Northaudus episcopus Ecclesiæ Vercellensis, Sigfridus episcopus Ecclesiæ Regiensis, Toringanus episcopus Ecclesiæ Concordiensis, Odelbertus episcopus Ecclesiæ Aquensis, Ambrosius episcopus Ecclesiæ Lucensis, Joannes episcopus Ecclesiæ Pisensis, Petrus episcopus Ecclesiæ Volaterrensis, Gausprandus episcopus Ecclesiæ Pistoriensis, Lantio episcopus Ecclesiæ Senensis, Lupus episcopus Ecclesiæ Tentinæ, Sigismundus episcopus Ecclesiæ Aprutinis, Ricco episcopus Ecclesiæ Asculanensis, Fratellus episcopus Ecclesiæ Camerinensis, Giso episcopus Ecclesiæ Firmanæ, Racipertus episcopus Ecclesiæ Nucerinensis, Amadeus episcopus Ecclesiæ Pinnensis, Donatus episcopus Ecclesiæ Fesolanæ, et cæteri.

Cum quibus etiam Bosso comes, Adalgisus comes, Joannes comes, Vuldo comes, Vernandus comes, Winfridus comes, atque Maurinus comes, et cæteri pariter contendebant.

Sed, divina gratia inspirante, nec sermones ipsius almi pontificis, neque prudentiam superare valuerunt. Tantaque ei superna aderat virtus, ut nullo sermone eam concludere vel constringere potuissent.

Et ab eo superati pudore et operati confusione, discesserunt. Quod videntes omnem iram atque ferocitatem, quam in mentibus observabant, omnimodo deposuerunt. His igitur peractis, a prædicto postulaverunt pontifice, ut omnes primates Romani fidelitatem ipsi Ludovico regi per sacramentum promitterent. Quod prudentissimus pontifex fieri nequaquam concessit, sed sic orsus est illis : Quia, si vultis domino Lothario magno imperatori hoc sacramentum, ut faciant solummodo consentio atque permitto. Nam Ludovico ejus filio ut hoc peragatur, nec ego nec omnis Romanorum nobilitas consentit.

Tunc demum in eadem ecclesia sedentes pariter tam beatissimus pontifex, quam magnus rex, et omnes archiepiscopi atque episcopi, stantibus reliquis sacerdotibus, et Romanorum ac Francorum optimatibus, fidelitatem Lothario magno imperatori præ, et ad annum Domini 844. Acta vero Romani concilii initium imperii Ludovici referunt ad annum secundum Leonis IV, qui est Redemptoris nostri 843. Idque ideo quod allegatis Actis concilii Romani quintus annus imperatoris conjungitur cum anno septimo Leonis quarti, et 853 Christi Redemptoris. In re nimis dubia iudicium meum suspendo. De epitaphio Sergii papæ Junioris recens invento vide Annales cardinalis Baronii anno 847, numero sexto. Sav. Biv.

semper Augusto promiserunt. Post hæc vero Eddo quidam et Bartholomæus archiepiscopi, qui pro erimilibus suis privati honore ab Ecclesia fuerant ex-pulsi, a sanctissimo pontifice postulabant ut eos Ecclesie reconciliare ac pællum eis tribuere dignaretur. Quos olim idem præsul nec communio-nem fitter clericum dignos esse suscipere dicebat, sed inter communem populum communicandi licentiam tantummodo haberent. (a) Per idem tempus cum rex ipse Ludovicus Romæ degeret, Siconulfus Bene-ventanorum princeps magno cum exercitu Romam venit. Quem cum prædictus rex honorifice suscepisset, omnia pro quibus venerat ipsi indicavit. Cui rex gratanti animo quicquid petierat tribuit atque concessit. Et cum simul Franci et Longobardi, ac Beneventani congregati fuissent, facta est ingens populi multitudo, ita ut ex omni parte Roma cir-cumdata videretur: quorum multitudinem omnia sata deleta sunt. Ipse vero Siconulfus ardenti pectore præcipuum desiderabat videre pontificem, et ab eo benedictionem recipere. Quem præsul cum suscepisset, solo prostratus, pretiosos ipsius pedes humiliter osculatus est, et ab eo benedictione susce-pita, de ejus conspectu atachiter Deo gratias referens regressus est.

His omnibus factis, ipse excellentissimus rex Ludovicus amplâ cum Helitia Papiam reversus est, ubi ab exordio principatus sui calmen regebat. Tunc vero ceteri omnes cum conjugibus ac liberis, benatis populisque Romanis tam ingenti peste libe-rati, et a jugo tyrannice inhumanitatis redempti, san-ctissimum Sergium præsulenti vetu- saluti doctore-m ac restitutorem pacis venerabantur. Ille tamèn non sua virtuti rem gestam, sed divino muneri deplataba.

Jam quæ lingua cuncta que gessit per ordinem explicare non præcæret, transeamus ad ea quæ in sanctis locis obtulit, et breviter enarrare incie-mus. In primo quidem pontificatus sui exordio se-perno amore exardescens in basilica Salvatoris, quæ Constantiniana vocatur, miræ pulchritudinis opus explevit. Nam annitum sacri altaris, qui strictim in ea fuerat olim constructus, longiorem proprio digito designans a fundamentis perfecti, pulchrisque columnis cum marmoribus desuper in gyro sculptis splendide decoravit. Ubi nunc sacra plebs in admi-nistratione sacri largiter consistit.

Quo expleto, ipse aluificus pontifex pro decore atque ornatu hujus præclari operis in eadem basi-lica obtulit vela alba holoserica viginti ornata in circuitu de fundato. Similiter et alia vela de fun-dato valde optima viginti ornata in circuitu de fun-dato. Ubi etiam confessionem mirificam Christo co-ope-rante construxit, et argenteis tabulis auroque perfusa fulgide composuit, quæ propriis manibus consecrans, in ea reliquias posuit. Et aliud quidem opus ante fores hujus veneranda basilicæ valde optatum peregit. Quia sacra pridem, quæ latebant

(a) Pletina in Sergio...

A populis, limina summo studio omnia manifesta constitit, cum pulchri decoris arcus ibidem in fun-damentis construeret, quos etiam variis picturis ni-dis decoravit.

Ipse vero Deo protectus et pæchrens pontifex pro remedio et sanpra anime sue retributione socii cameram præsepit Domini nostri Jesu Christi, quæ basilicæ beatæ Dei genitricis dominæ nostræ con-nectitur, quæ Major ab omnibus nuncupatur, argen-teis tabulis ac decoratis, habentibus historiam bea-tæ Dei genitricis Mariæ, magnifice atque præcipue perornavit, quod nullus pontificum per tot annorum curricula ad tanti decoris speciem perducere arbi-tratus est.

Hic vero præsul cum de omnibus ecclesiis solli-cito curam gereret, etiam basilicam S. Archangeli, quæ in cacumine Fajani (Fome, Gargani) montis est constituta, largiorem quam pridem fuerat in fun-damentis perfecit, ac radiantibus picturis tæcudente pingi fassit, ac sarta tecta ejus noviter restauravit. Ubi et obtulit vestes de misilo quatuor. Similiter et veki quatuor. Ipse vero almuifons et beatissimus papa scholam cantorum, quæ pridem orphanotro-phiam vocabatur, et præ nimia vetustate pens in ruinam portâ atque confractâ videretur, Dei an-nuente clementia, a fundamentis in meliorem quam olim fuerat statum noviter restauravit. Nam et ba-silicam beati Romani martyris, quæ non longè ab urbe foris portant Salariam sita est, a fundamentis perfecit, quæ etiam titulo sanctorum Silvestri et Martini parthenium esse dicitur. Fecit autem et ba-silicam sancti Theodori martyris, quæ in Cortanis videtur finibus postea miliario ab urbe Romæ tri-gesimo, quam etiam splendide picturis fulgentibus decoravit.

Fecit autem in basilica beati Petri apostoli ce-sterium de chrysocelavo, habentem in medio Salvatoris effigiem, et dextra lavaque ejus omnium sancto-rum apostolorum resplentes figuras, quibus etiam pretiosissimis gemmis præfatis et hyacinthinis per-ornavit. Misigitur summo opere continuans, ipse a Deo protectus et beatissimus papa, pia devotio-ne sollicitus et prou desiderabilis dilectione sanctorum Silvestri et Martini, ecclesiam quæ sacrosanctam fuerat nomini consecrata, quam ab exordio sacer-

dotii sui, usquequo ad pontificatus culmen deductus est, strenue gubernavit, et per olitena tempora de-lecta vetustate marcuera, ruinisque confracta di-cina antiquitate lacerata manebat, Dei annuente clementia, in meliorem pulchrioremque statum a fundamentis perfecit. Absidem quoque ipsius, aureis musive perfuso coloribus ingenti amore depinxit. Et ad honorem omnipotentis Dei, ejusdemque be-tissimi Silvestri præfulis corpus cum beatissimo Fabiano atque Stephano, et Sotere martyribus ac pontificibus, simulque Asterio martyre cum sacra-mentisima filia ejus, sanctoque Cyriaco et Mauro, Largo et Smaragdo, atque Anastasio, et Innocentio

pontificibus, una cum sacro Quirino ac Leone episcopis, pariter Artemio, Nipandro, et Crescentiano martyribus, cum quibus beata Soteris, atque Paulina, nec non Memmia, Juliana et I. Quirilla, Theopiste et Sophia virginibus atque martyribus, et beata Cyrica vidua cum aliis multis quorum nomina Deo soli sunt cognita, utroque sub sacro altari medicans collocavit. In die rogationum in Misiginae magnifico paratis, gratanti animo mentoque sollicitis obtulit in eadem ecclesia ista perenniter permanenda regnum aurum valde pretiosissimum cum gemmis prasinis, et hyacinthinis, et albis, quod nunc usque super altare cernitur pendens, habens in medio crucem de auro purissimo cum gemmis similiter pretiosis. Item gabathas ex argento purissimo atque perfusas quatuor, pendentes ante vestibulum sacri altaris, atque gabathas interasiles deauratas cum bullis duabus, Crucem auream cum gemmis valde optimis duabus. Et aliam similiter rotundam de argento unam. Obtulit in eadem basilica alysiamateria aureo superinducta colore tria, patenas de argento purissimo, ac deauratas duas. Cointoriam de argento quo in sacro utantur officio, deauratam unam. Regnum de argento cum turinnabulis, habens in medio crucem cum columba, unum.

Nam et confessionem sacri altaris argenteis tabulis, atque perfusas pensantem libras magnifice ornavit, ut per sacras eorum intercessionem aetherei regni gaudia possideret.

Hic misericordissimus et benignissimus pontifex obtulit ubi supra imagines de argento atque perfusas tres, quarum una habet effigiem Domini nostri Jesu Christi. Aliae vero duae sanctorum Silvestri et Martini, sedentes [sedentium] super vestibulum sacri altaris.

Obtulit vero in iam superius dicta basilica vestem de chrysoclavo, habentem historiam resurrectionis Domini nostri Jesu Christi cum gemmis prasinis, hyacinthinis, et albis: fecit etiam et aliam vestem de fundato valde pretiosam cum chrysoclavo, habentem in medio effigiem Salvatoris Domini nostri Jesu Christi, dextra laevaue eius effigies sanctorum Silvestri ac Martini: similiter cum gemmis prasinis, hyacinthinis et albis. Imo vero obtulit sanctissimus presul cortinas Alexandrinas pretiosissimo opere contextas tres. Vela de fundato ornata in circuitu de blattin, quae pendunt in arcu ipsius basilicae viginti quatuor. Vela alia de fundato cum periclysi de blattin quindecim. Vela alba holoserica, ex quibus sacrum circumdatur altare, quatuor, nam ex eis habens in medio crucem et gammadias de chrysoclavo, et alia ornamenta in circuitu de blattin.

Hic insignis et beatissimus papa, divina inspiratione protectus, iuxta laus ipsius basilice ad laudem Creatoris monasterium in honore beati Petri ac Pauli apostolorum Sergii et Bacchi, sanctorumque Silvestri et Martini a fundamentis construxit. In quo monachorum Deo servientium congregationem pro quotidianis laudibus in predicta ecclesia die noctuque Domino Deo nostro deprecantes constituit.

Qui beatissimus pontifex, postquam sedem Romanam et apostolicam annis tribus gloriosissimo rexit, hac luce subtractus ad aeternam migravit requiem. Fecit autem ordinationem unam in mense Martio, presbyteros octo, diaconos tres, episcopos per diversa loca numero viginti et tres. Sepultus vero est in basilica beati Petri apostoli.

EPISTOLA SERGII PAPAE II

AD EPISCOPOS TRANSALPINOS

De pralatione Drogonis vicarii sedis apostolicae.

Optaveram equidem, fratres charissimi, tam glorioso certamine nostram corporalem exhibere presentiam, et pro recuperanda tam excellentis ordinis gloria modis omnibus desiderare. Sed quia nos cunctarum sollicitudo angit Ecclesiarum, ubi ipsi esse non

possimus, more precedendum nostrorum seditionis nostrae vicariis damus. Ad nostram igitur humilitatis vicem, cum etis provinciae trans Alpes constitutis, Drogonem archiepiscopum Melanensem, gloriosum quondam Caroli Imperatoris filium, cuius beatissimi scribit epistola 6. Adeptum autem anno 844 interregni licet ex cap. 11 synodi Vernensis. Jac. Stru...

Epistola Sergii pape. Ut Sergio II ascriberemus, erat enim ἀντίπαπος, fecit auctoritas Hincmari, qui Drogonem a Sergio pralationem istam obtinuisse